

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 63/24**

mun. Chișinău

17.05.2024

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Doina Popovici, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința doamnei Viorica Mocanu, primar al s. Bucuria r-nul Cahul, IDNP XXXXX, domiciliată în XXXXX, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care

A STABILIT:

La data de 19.02.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare Autoritate*) a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04/252. În conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare Legea nr. 132/2016*), aceasta a fost distribuită aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire al sesizărilor în aceeași zi, dosar nr. 202402350005, tipul încălcării-conflict de interese.

Potrivit sesizării doamna Viorica Mocanu primar al s. Bucuria r-nul Cahul, a rezolvat cererea privind solicitarea angajării din 12.02.2024 a doamnei XXXXX precum și a încheiat cu aceasta actul juridic, Contractul individual de muncă nr. 1 din 13.02.2024.

Este esențial de menționat că, potrivit datelor din sistemul informațional e-Integritate s-a confirmat că doamna Viorica Mocanu deține mandatul de primar din data de 17.11.2023, fiind subiect al declarării averii și intereselor personale în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*).

La data de 28.02.2024, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 38/03 emis de către inspectorul de integritate superior Arina Țigănaș, în privința doamnei Viorica Mocanu, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-03/2547 din 28.02.2024, recepționată conform avizului nr. DS8011323250AS, doamna Viorica Mocanu a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

Potrivit prevederilor art. 27 alin. (6) lit. f) și art. 30 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, la data de 18.03.2024 dosarul de control a fost redistribuit aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire al sesizărilor inspectorului de integritate Doina Popovici, dosar numărul 202402350005/24.

În acord cu datele din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese ținut de Autoritate din 25.06.2018 pentru înregistrarea subiecților menționați la art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016, subiectul controlului nu a declarat Autorității conflicte de interese apărute în exercitarea mandatului. Pe de altă parte în cadrul Autorității a parvenit demersul nr. 2123 din 14.02.2024, prin care doamna Viorica Mocanu în urma aprobării cererii de angajare și încheierii contractului individual de muncă cu doamna XXXXX, a solicitat opinia Autorității cu privire la respectarea/încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În raport cu informația din Registrul de Stat al Populației al Agenției Servicii Publice doamna XXXXX, IDNP XXXXX este căsătorită cu domnul XXXXX, IDNP XXXXX fiul doamnei Viorica Mocanu.

Prin răspunsul Primăriei s. Bucuria r-nul Cahul nr. 3792 din 13.03.2024, s-a remis copia autentificată a Cererii doamnei XXXXX privind solicitarea angajării din 12.02.2024 cu mențiunea „de acord”, Contractului individual de muncă nr. 1 din 13.02.2024 încheiat de către doamna Viorica Mocanu primar al s. Bucuria r-nul Cahul și doamna XXXXX și Dispoziției nr. 2-I din 13.02.2024 cu privire la angajarea în funcție prin contractul individual de muncă emisă în privința doamnei XXXXX.

Luând în considerare că subiectul controlului a rezolvat cererea privind solicitarea angajării, a încheiat actul juridic nr. 1 din 13.02.2024 și a emis actul administrativ în privința persoanei apropiate, doamnei Viorica Mocanu i-a fost solicitat, prin demersul nr. 04-24/3205 din 19.03.2024, expunerea punctului de vedere asupra celor enunțate. Prin răspunsul nr. 4342 din 22.03.2024 subiectul controlului a comunicat următoarele: „... nora XXXXX angajată ca casier la serviciile de apă și canalizare nu deține un post de lucru ca funcționar public, colectează bani de la locuitorii satului Bucuria pentru prestarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, nu încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, nu emite un act administrativ. Scrisoarea cu solicitarea de examinare a apariției conflictului de interese real în legătură cu angajarea doamnei XXXXX a fost transmisă în termen de 3 zile de la procesul de angajare. ...”.

În conformitate cu **art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016**, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică. Unde, prin **art. 2 din Legea nr. 133/2016**, definim interes personal, orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale, iar persoană apropiată - soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării de asemenea, persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform **art. 12 alin. (5) din Legea nr. 133/2016** subiectul declarării este obligat să informeze despre apariția unui conflict de interese real până la participarea la luarea deciziei, relatând despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului. Art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 stipulează că, primarii sânt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Articolul 14 din legea menționată și anume, **alin. (3)** stipulează faptul că, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 prevede că, în cazul constatării încălcării regimului juridic al conflictelor de interese ca efect inspectorul de integritate **a)** încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică și **b)** după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Iar, **alin. (2)** al aceluiași articol, prevede că inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută. Mai mult de atât, **art. 39 alin. (5)** din aceeași lege, prevede că la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În partea ce ține de afirmațiile subiectului controlului precum că aceasta a remis în termen de 3 zile solicitarea privind examinarea conflictului de interese, se cere de menționat faptul că, doamna Viorica Mocanu a remis un demers prin care a solicitat opinia Autorității în rezultatul soluționării cererii doamnei XXXXX, încheierii actului juridic și emiterii actului administrativ. Or, în conformitate cu normele suscitaste aceasta a avut obligația de a declara conflictul până la rezolvarea cererii, încheierea actului juridic și emiterea actului administrativ în privința persoanei apropiate.

Urmare a examinării materialelor acumulate se constată că, doamna Viorica Mocanu, exercitând mandatul de Primar al s. Bucuria r-nul Cahul a rezolvat Cererea privind solicitarea angajării din 12.02.2024 atribuind mențiunea „*de acord*”, a încheiat actul juridic Contract individual de muncă nr. 1 din 13.02.2024 și a emis Dispoziția nr. 2-I din 13.02.2024 cu privire la angajarea în funcție prin contractul individual de muncă, având un interes personal care vizează persoana apropiată, nora acesteia doamna XXXXX.

La etapa stabilirii măsurilor de sancționare a subiectului declarării pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, apreciind criteriile stabilite prin prisma art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate nu consideră oportun în speță, solicitarea încetării mandatului și aplicarea interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică subiectului declarării.

Generalizând cele menționate supra și în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate -

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către doamna Viorica Mocanu, Primar al s. Bucuria r-nul Cahul prin nedeclararea conflictului real și admiterea conflictului de interese consumat ca urmare a rezolvării Cererii privind solicitarea angajării din 12.02.2024, încheierii actului juridic Contract individual de muncă nr. 1 din 13.02.2024 și emiterii Dispoziției nr. 2-I din 13.02.2024 cu privire la angajarea în funcție prin contractul individual de muncă, în privința persoanei apropiate-nora, doamna XXXXX.

2. Se aduce la cunoștința doamnei Viorica Mocanu actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău Strada Teilor 4, în termen de 30 zile de la emitere.

Inspector de integritate principal

Doina POPOVICI